

MELLERUDS KOMMUN

Bostadsförsörjningsprogram 2011-2016
Fastställt av kommunfullmäktige 2011-01-26, § 4.

SAMMANFATTNING AV UTGÅNGSPUNKTER OCH RIKTLINJER

Bakgrund

Riksdagens bostadspolitiska mål

"Målet för bostadspolitiken är att alla skall ges förutsättningar att leva i goda bostäder till rimliga kostnader och i en stimulerande och trygg miljö inom långsiktigt hållbara ramar. Boende- och bebyggelsemiljön skall bidra till jämlika och värdiga levnadsförhållanden och särskilt främja en god uppväxt för barn och ungdomar. Vid planering, byggande och förvaltning skall en ekologiskt, ekonomiskt och socialt hållbar utveckling vara grund för verksamheten." ¹ Så är det bostadspolitiska målet formulerat och fastställt av riksdagen i december 2002.

¹ Prop 2002/03:1, bet. 2002/03:BoU1, rskr. 2002/03:66

Kommunens ansvar och befogenheter i bostadsförsörjningen

Kommunens ansvar och befogenheter regleras bl.a. i tre ramlagar och i lagen om kommunens bostadsförsörjningsansvar (SFS 2000:1383).

De tre ramlagarna är

- Kommunallagen (SFS 1991:900) som bl.a. ger kommunen rätt att skapa och driva bostadsföretag;
- Plan- och bygglagen (SFS 1987:10) som bl.a. genom planmonopolet och markanvändning ger kommunen ansvar för att goda boendemiljöer skapas;
- Socialtjänstlagen (SFS 2001:453) som bl.a. genom regeringsformens bestämmelser ger det allmänna ansvar för den enskildes rätt till bostad.

Enligt lagen om kommunernas bostadsförsörjningsansvar ska fullmäktige varje år anta riktlinjer för bostadsförsörjningen. Portalparagrafen stadgar att kommunen ska planera bostadsförsörjningen för att skapa förutsättningar för alla i kommunen att leva i goda bostäder och för att främja att ändamålsenliga åtgärder för bostadsförsörjningen förbereds och genomförs.

Kommunens roll i bostadsförsörjningen

Ur Länsstyrelsens rapport 2009:40, Bostadsmarknaden i Västra Götalands län, Summering och analys 2009:

"En strategisk planering ger kommunen förutsättningar att utvecklas i flera avseenden. Samtal pågår i varierade omfattning mellan kommuner främst inom respektive delregion. Utöver att finna gemensamma lösningar på gränsöverskridande frågor för en eller flera kommuner finns en konkurrens om uppmärksamhet och en strävan att marknadsföra kommunen som en attraktiv plats utifrån sina förutsättningar med syfte att locka till sig nya invånare.

På flera håll i länet pågår en planering och utbyggnad av infrastruktur såväl för att åstadkomma ökat kollektivt resande som säkrare trafik. Det medför förbättrade förhållanden för invånare att vidga både arbetsmarknad och bostadsmarknad."

"Kommunerna har som framgår ovan ett övergripande ansvar för att invånarna bor bra. Planering för bostäder utgör en tung del i kommunens strategiska planering vilket gör det möjligt att söka möta och tillfredsställa medborgarnas behov av bostäder av rätt kvalitet, innehåll och pris i livets olika skeden. Framgångsrikt resultat inom bostadsförsörjningen är en viktig förutsättning för att driva kommunens utveckling framåt."

Översiktsplanen

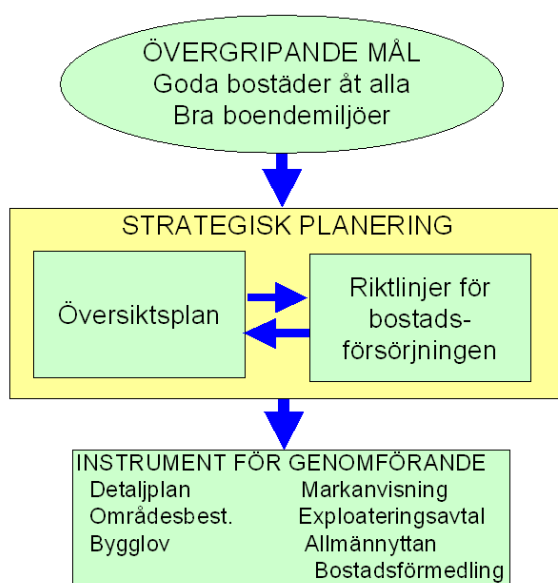
Bostadsförsörjningsprogrammet ska baseras på översiktsplanens övergripande plan vad avser boende och bebyggelse. Arbetet med en uppdaterad översiktsplan slutfördes den 16 juni 2010 då fullmäktige antog den nya planen (KF § 49/10).

De övergripande mål som berör bostäder lyder:

- Erbjuda boende i attraktiva lägen och gynnsam lokalisering för nya företag.
- Etablering av fler fritidsbostäder, både att äga och att hyra.
- Bostäder och besöksnäring ska präglas av tillgänglighet för alla.

I översiktsplanen pekas bl.a. ut specifika områden för bebyggelseutveckling, både i och nära tätorterna och på landsbygden. För några områden krävs emellertid nya detaljplaner.

Boendeplanering och dess samband med översiktsplanering.

Allmänt

Tidigare planer

Enligt kommunens tidigare och senaste bostadsförsörjningsprogram för perioden 1992-1996, var följande övergripande mål för bostadsbebyggelse fastlagda i översiktsplanen:

" * Bostadsbyggandet ska ske i den takt som behov och efterfrågan kräver. Bostadskön bör vara så kort som möjligt. En god planberedskap ska finnas för bostadsbebyggelse i Mellerud, Dals-Rostock och Åsensbrukområdet. Kommunen ska också verka för bostadsbebyggelse i Åsebro, Erikstad och Dalskog.

* Etableringsintresse för förädling av jordbruksprodukter bör stimuleras. Planlagd mark för industri bör alltid finnas tillgänglig.

* En så god servicestruktur som möjligt för kommuninnevärdarna ska eftersträvas. Melleruds tätort ska förstärkas både service- och miljömässigt. En stark centralort behövs för att kommunen som helhet ska fungera väl.

* Utbyggnad av bostäder och service bör ske på sådant sätt att kommunens miljökvaliteter framhävs och stärks i konkurrensen gentemot de andra kommunerna. I de ovannämnda

tätorterna ska en långsiktig mark- och planberedskap finnas som möjliggör bostadsbyggande med en viss framförhållning till efterfrågan. Kommunen är också positiv till ekologiskt byggande och boende. Ett resurssnålt och miljöanpassat boende bör alltid vägas in i planeringsstadiet vid byggande av nya bostäder.”

När planen antogs 1991 hade kommunen en positiv befolkningsutveckling, vilket påverkade bedömningen av behovet av nybyggnation. Uppskattningen för perioden 1992-1996 var ett behov av 13 lägenheter per år, totalt 65 lägenheter. Samtidigt fanns (1991) 31 lediga tomter för egnahemsbyggande.

Den planerade nybyggnadsnivån för 1992-1994 var relativt låg, mest på grund av dåvarande lågkonjunktur.

För perioden 1995-1996 fanns planer med möjlighet till nybyggnad av flerbostadshus och småhus till ett totalt antal av 220-250 (Ängenäs, Sundserud och Holm).

Tidigare bostadsbyggande

Flerbostadshus

1990 fanns i kommunen 1179 lägenheter i flerbostadshus. Till och med 2009 hade antalet stigit till 1342, en ökning med 163 lägenheter. Den största ökningen under denna period skedde 1991 då 71 lägenheter färdigställdes. Under perioden 1996 – 2005 skedde praktiskt taget ingen nybyggnation. Dessutom skedde en minskning av antalet mellan 1996 och 1998 med totalt 31 lägenheter. År 2006 byggdes däremot 38 nya lägenheter i hörnet Storgatan/PD Lundgrensgatan.

Småhus

1990 fanns i kommunen 3593 lägenheter i småhus och 2009 3692, en ökning med 99. I genomsnitt har 5 småhus byggts varje år under den aktuella perioden. Ett större antal småhus byggdes tidigare under perioden 1988 – 1991 med 51, 38, 61 respektive 41 varje år.

Under senare år har bl.a. Kurranområdet exploaterats med 18 tomter och där är 9 småhus färdiga. Under 2010 har ytterligare 3 småhus påbörjats.

Befintligt bostadsbestånd

(se bilaga 2)

Mellerud präglas av boende i småhus. 2009 fanns 1342 lägenheter i flerbostadshus och 3692 lägenheter i småhus, alltså en övervikt för småhusboende i relationen 2/3.

Man kan konstatera att från 1990 till 2009 har antalet lägenheter ökat från totalt 4772 (1179 i flerbostadshus, 3593 i småhus) till 5034 (1342 resp. 3692). Detta innebär att 163 lägenheter i flerfamiljshus tillkommit under perioden med samma siffra för småhus är 99. Under samma period har befolkningen minskat från 10512 personer till 9261, en minskning med totalt 1251 personer. Det innebär vidare att antal personer per lägenhet sjunkit från 2,2 1990 till 1,8 2009, vilket indikerar att antalet barn minskar och att antalet ensamhushåll ökar.

Bostadsbeståndets sammansättning

	1990	1994	1999	2004	2009
flerbostadshus	1179	1317	1294	1294	1342
småhus	3593	3645	3659	3670	3692
Summa	4772	4962	4953	4964	5034

Färdigställda lägenheter 1990 – 2008

	1990- 1994	1995- 1999	2000- 2004	2005- 2009
flerbostadshus	174	17	0	44
småhus	113	14	11	22
Summa	287	31	11	66

Befolkningsutveckling

(se bilagor 1 och 2)

Allmänt

Melleruds kommun är inte någon utpräglad tätortskommun – en relativt stor andel av befolkningen bor utanför tätorterna. Ett sätt att beskriva detta är att använda sig av "tätortsgraden", som är en produkt av den totala landarealen, landarealen i tätorten och befolkningen i tätorten. Melleruds tätortsgrad blir då 56,4%, jämfört med länets "extremer" 39,5% för Tanum och 98,8% för Göteborg.

Den andra hälften av den senaste 20-års-perioden (1998 – 2009) har inneburit en befolkningsminskning. 1994 fanns 10623 invånare i kommunen och sedan dess, med ett undantag (2002) har befolkningstalen sjunkit varje år. Det finns flera skäl till att försöka vända denna utveckling.

Vidare skiljer åldersstrukturen i några åldergrupper markant mellan kommunen, regionen och riket. Andelen barn 0-4 år har till exempel sjunkit från 6,9 till 4,2% mellan 1994 och 2009, samtidigt som andelen över 64 år under samma period ökat från 21,8 till 25,0%. Andelarna i övriga åldergruppen (5-14, 15-24 och 25-64 år) har däremot hållit sig relativt konstant, men understiger andelarna både för regionen och för riket. Skillnaden är mest märkbar i de "aktiva" åldersgrupperna (25-64 år) där Melleruds andelar understiger riket andelar med nästan 4 %-enheter.

Den främsta orsaken till befolkningsminskningen ligger i åldersstrukturen – relativt större andel äldre än unga, vilket medför låga födelsetal och höga tal för avlidna. Under de senaste tio åren har kommunen haft ett födelseunderskott på ca 45 individer per år.

In- och utflyttning, in- och utvandring

(se bilaga 1)

När det gäller flyttning till och från kommunen gäller relativt god balans – 4–5 % av befolkningen "omsätts" varje år. Under den gångna 10-årsperioden överstiger inflyttningen utflyttningen totalt sett med ca 200 personer. Däremot innebar både 2008 och 2009 ett flyttningunderskott. Den största rörligheten finns i åldersgrupperna 15-24 år och 25-64 år, vilket är naturligt med tanke på postgymnasiala studier och förvärvsarbete. Det är också i denna grupp som den största inflyttningen sker.

Det är alltså attraktivt för många att flytta till kommunen, vilket är en bra utgångspunkt för planeringen av bostäder.

Vision Mellerud

Ur kommunens Vision, fastställd av fullmäktige den 19 maj 2009 (KF § 37):

"Mellerud – en drivande och nytänkande kommun i framkant av utvecklingen, där barnfamiljer och ungdomar prioriteras.

Melleruds kommun ska:

- ***alltid sätta medborgaren i centrum***

- ***vara en offensiv kommun, som står för nytänkande och som uppmuntrar till och stödjer kreativitet***
- ***erbjuda god livskvalitet***
- ***prioritera barnfamiljer och ungdomar***
- ***erbjuda företag gynnsamma förutsättningar för etablering och tillväxt.***

Mål och inriktning för bostadsbyggandet

Kommunens mål med bostadsbyggandet är, dels att tillgodose aktuella behov av bostäder, dels att planera för attraktiva boenden med målet att öka inflyttningen. Den negativa befolkningsutvecklingen måste brytas samtidigt som personer i aktiva åldrar ska ha möjlighet att bo kvar i kommunen även under perioder av studier och/eller förvärvsarbete utanför kommunen. Att beskriva andra faktorer för att vända den negativa befolkningsutvecklingen, ligger däremot utanför detta program.

Kommunens attraktivitet som boendeort påverkas av flera faktorer, där infrastruktur och kommunikationer utgör väsentliga delar. Genom hög standard på vägar och järnvägar samt goda pendlingsmöjligheter, underlättas resandet samtidigt som tidsåtgången för pendling kan sänkas. För närvarande pågår en utbyggnad av järnvägen mellan Trollhättan och Göteborg som, när den står klar 2012, kommer att förkorta restiderna väsentligt. Beräknad tid mellan Göteborg och Mellerud är 55 minuter. Mellerud kan därmed bli en attraktiv boendeort även för människor som arbetar/studerar i Göteborgsområdet. Under senare delen av 2012 kommer också tågförbindelserna mot Åmål och Karlstad att förbättras med moderna tåg och fler dagliga förbindelser.

Pendling

(se bilaga 1)

Pendling definieras som det antal personer som regelbundet reser till respektive från kommunen för arbete eller studier.

Arbets- och bostadsmarknaden knyts samman via pendling. Ju bättre förutsättningarna är för pendling mellan bostad och arbete, desto större arbets-/bostadsmarknad. Som ett viktigt led i strävan att göra Mellerud till en attraktiv boendeort, arbetar kommunen för förbättringar i infrastruktur och kommunikationer, både i närområdet och i regionen i stort. Däremot är kommunens och Dalslands behov inte tillgodosedda i regionens och trafikverkens förslag till infrastrukturinvesteringar för de närmaste åren. Framförallt är vägnätet eftersatt vad gäller standarden.

Siffrorna för 1990 avseende pendling anger att 409 personer var inpendlare medan 1115 var utpendlare. Boende i Mellerud arbetade eller studerade alltså till stor del utanför kommunen, vilket kan förklaras på flera sätt. Studiemöjligheter och arbetsplatser finns inte i tillräckligt antal inom kommunen eller människor har funnit att Melleruds kommun är en bra kommun att bo i. Med de sjunkande befolkningssiffrorna i åtanke, bör en inriktning för bostadsförsörjningsplanen vara att ange möjligheter att utveckla Mellerud som boendeort. När det gäller utvecklingen av arbetsplatser och studiemöjligheter, bedrivs detta arbete i andra former och faller därför utanför detta program.

En trend är också att antalet sysselsatta inom kommunen minskar. Under 2007 hade 3450 mellerudsbor sitt dagliga arbete inom kommunen. Till 2008 hade antalet minskat till 3419.

Mellerud i regionen

Länsstyrelsen skriver bl.a. i sin rapport 2009:40, Bostadsmarknaden i Västra Götalands län, Summering och analys 2009:

"Länsstyrelsen är angelägen om att det skapas långsiktigt hållbara lösningar i bostadsförsörjningen och försöker att på flera sätt stödja kommunerna i sin planering och erbjuder

underlag för detta." Man efterlyser också faktiska insatser när det gäller mellankommunal planering.

Viktiga utmaningar i nuläget

1. Använd en utvecklad boendeplanering som ett redskap i kommunens övergripande strategiska planering.
2. Främja så långt man förmår verksamhet inom byggsektorn. Med syftet att bl.a. motverka en för stor nedgång av produktionsresurserna under nuvarande svaga marknad eftersom det medför betydande svårigheter och stora kostnader att starta om när konjunkturen väl vänder.
3. Sök upprätthålla ett bostadsbyggande med sådan omfattning och sådant innehåll att låsningar inom bostadsmarknaden motverkas. Underlätta för att en tillräcklig omsättning av bostäder äger rum i beståndet så att hushållen kan anpassa sina förändrade bostadsbehov.
4. Uppmärksamma behov och främja anskaffningen av lämpliga bostäder för grupper som själva inte förmår göra sig gällande på bostadsmarknaden."

"Länsstyrelsen skulle kunna ta på sig och fullgöra ett tydligare regionalt uppdrag med ökad kvalitet genom att ta fram och delge kommunerna ett utförligare innehåll på lägre nivå vilket ofta efterfrågas. Det kräver dock ökade resurser och utökad tillgång till det nationellt insamlade källmaterialet. En annan väg kan vara att Länsstyrelsen ges rollen att vara en regional aktör inom detta område. Här kan nämnas att det idag saknas uppgifter om byggherrekategorier och upplåtelseformer på den regionala och lokala nivån. Andra exempel är tillgång till och förändringar i beståndet av specialbostäder för olika grupper."

"Länsstyrelsens insatser för bostadsförsörjningen via den fysiska planeringen inriktas i hög grad på att verka för att markanvändningen ger en så god lokalisering som möjligt vid nyexploatering för bostadsbebyggelse. Avsikten är att goda boendemiljöer skapas utifrån bl.a. tillgänglighet, tillgång till service och miljö- och hälsofaktorer. I många kommuners centrala delar liksom längs kusten är anspråken på den mest attraktiva marken stort. I det vardagliga arbetet som bl.a. innehåller tidiga samråd med kommunerna förs diskussioner om hur en långsiktigt hållbar bostadsförsörjning kan upprätthållas i kombination med att motstående intressen blir omhändertagna och tillgodosedda."

Dagens bostadssituation

För närvarande råder en relativ balans i boendet i kommunen, men det finns en viss efterfrågan på (trerums)lägenheter i centrum medan visst överskott finns i övriga kommundelar. Med tanke på att restiden med tåg mellan Göteborg och Mellerud från slutet av 2012 kommer att kortas med ca 30 minuter, har Mellerud möjligheter att bli en attraktiv boendeort även för pendlare.

Aktuella planer

Kommunen har idag inga planer på bostadsbyggande i egen regi, men är lyhörd inför eventuella behov. De positiva erfarenheterna från 2006 med de 38 nya lägenheterna nära centrum, ger en fingervisning om att det kan finnas ytterligare behov av attraktiva lägenheter i direkt anslutning till Melleruds centrum.

Kommunen har alltså mycket god "beredskap" och kort planeringstid när det gäller nybyggnation av både bostäder och lokaler för företag. Ett flertal områden finns redan planerade.

Detaljplan finns framtagen för Sunnanå i anslutning till golfbanan och planering pågår för byggnation i anslutning till Lagunen, Sunnanå. Vid golfbanan planeras för 42 lägenheter, varav 12 är klara. För Lagunen planeras för 76 villatomter. För båda dessa områden gäller att byggnation sker med externa entreprenörer. Ingen byggnation sker för närvarande i kommunens eller fastighetsbolagets regi. Däremot planerar ett antal exploatörer för ett flertal områden för både åretrunt- och fritidsboende.

I översiktsplanen anges följande när det gäller bebyggelseutveckling i Melleruds tätort:

" I enlighet med tidigare antagen fördjupad översiktsplan utpekas följande områden:

- *Området på vardera sidan E45 från centrala Mellerud och söderut cirka 1,5 km för bostadsbebyggelse.*
- *Västerrådaområdet, väster om E45 och söder om väg 166 för bostadsbebyggelse.*
- *Ängenäsområdet för bostadsbebyggelse. (Här finns 12 byggklara tomter).*
- *Ett litet område söder om Erlandserudsområdet (5 tomter) för bostadsbebyggelse.*
- *Området mellan dagens bebyggelse på Sapphult fram till den tänkta dragningen för E45 för industri och arbetstillfällen."*
- För Dals-Rostock (2 tomter), Dalskog, Erikstad, Håverud (4 tomter) och Dalboslätten anges att nybyggnation av bostäder ska ske i anslutning till nuvarande bebyggelse som komplettering eller förtätning.
- För Åsensbruk (3 tomter) finns en outnyttjad detaljplan gällande bostäder i området mellan genomfartsleden och Sundseruds badplats.
- För Bränna finns två detaljplaner och 5 byggklara tomter.
- För Köpmannebro anges Vibergsön som nytt exploateringsområde för bostäder.
- Inom Kurran-området finns 6 byggklara tomter.
- Inom Sunnanå-området under uppförande kommer att finnas ca 80 tomter.
- Sunnanå Golf är 10 lägenheter av totalt 44 uppförda.
- För övriga delar av kommunen anger översiktsplanen stor restriktivitet, mest för att skydda naturvårds- och kulturvårdsintressen.

Strandnära boende

När det gäller Vänerkusten gäller ett strandskydd på 300 meter. Samlad bebyggelse finns vid sex platser. Ny bebyggelse ska ske genom detaljplaneläggning och med möjlighet att söka dispens från strandskyddet för respektive område.

Bostadsbyggnadsbehov i Mellerud

Mål

Enligt översiktsplanen har kommunen som mål med bebyggelseutvecklingen *"att öka befolkningen och att främja besöksnäringen. Vi vill därför utveckla både tät- och småorter samt landsbygdsområden, och på så sätt utnyttja närheten till vatten, både Vänern, kanal-systemet och de mindre sjöarna."*

Syftet

Syftet med bostadsförsörjningsprogrammet är att ge en allmän beskrivning av kommunens ambitioner och att vara ett instrument för anpassning av nyproduktion av bostäder och därigenom skapa en balans mellan utbud och efterfrågan.

Efterfrågan på bostäder påverkas av en lång rad faktorer.

- Befolkningsutveckling och -struktur
- Kommunikationer
- Ombyggnadsverksamhet
- Hushållsbildning
- Arbetsmarknad
- Pendling
- Ekonomi
- Huspriser/hyror/boendekostnader
- Utbildning
- Kommunal service

Utifrån dessa variabler kan ett teoretiskt behov räknas fram, men detta kommer att vara ett mycket trubbigt instrument för planering. Till syvende och sist kommer de politiska ambitionerna och Visionen att vara styrande för bostadsplaneringen. Att kunna erbjuda attraktivt boende i form av tomter och färdiga bostäder i form av egna hem och lägenheter (hyresrätt och bostadsrätt) kan vara medel att vända den negativa befolkningsutvecklingen.

Eftersom det inte genomförts någon folk- och bostadsräkning sedan 1990, är flera av variablerna ovan svåra att kvantifiera. Utifrån idag tillgängligt underlag, kan behovet endast baseras på antaganden.

Enligt Västragötalandsregionens befolkningsprognos till och med 2020, beräknas länets befolkning öka med ca 100.000 personer, medan befolkningen i Mellerud beräknas minska med ca 800 personer. En aktiv bostadsförsörjning i attraktiva lägen kan vända denna negativa trend.

Samtidigt är det viktigt att hitta en balans mellan utbud och efterfrågan så att inte tidigare års situation med tomma övertaliga lägenheter uppstår igen.

En svårighet i planeringen är att kommunen idag inte har någon organiserad form för att analysera bostadsbehoven. Både villa- och lägenhetsmarknaden synes fungera utan problem med god balans mellan tillgång och efterfrågan.

Allmänt

Under planperioden måste antalet hyresrätter i centrala Mellerud öka, antingen genom kommunens bostadsbolags försorg eller genom externa exploitörer.

Familjer

Behoven synes tillfredsställda med rådande utbud. Det finns och kommer att finnas ett bra utbud av byggklara tomter.

Äldre

Den allmänna tendensen att äldre är friska längre, kan medföra att man väljer att bo kvar högre upp i åldrarna innan äldreboende blir aktuellt. Detta kan ställa ökade krav på bostadsanpassning och ökat utbud av kollektivtrafik utanför tätorten.

Ett alternativ till kommunens äldreboende kan också vara mindre bostadsrättslägenheter nära centrum och i nära anslutning till befintliga äldreboenden.

Ungdomar/ensamstående

Många ungdomar väljer att flytta från kommunen under studietiden. Med förbättrade kommunikationer och med ett utbud av mindre lägenheter för ensamstående, kan flera få möjlighet att bo kvar i kommunen.

Människor med särskilda behov

Särskilda boenden tillgodoses efter behov. I planfrågor beaktas behovet av äldreboende vid tomttilldelning och ändrat nyttjande av befintliga fastigheter.

Funktionshindrade ska så långt som möjligt erbjudas boende i ordinarie bostadsbestånd. För dem som inte klarar sig med stödinsatser i ordinarie boende ska särskilt boende med stöd och service kunna erbjudas.

Upplåtelseformer

Kommunen är öppen för alla former av upplåtelseformer och gör ingen prioritering när det gäller egna hem, hyreslägenheter, bostadsrätt, ägarlägenheter eller bostadskooperativ.

Marknadsföring

För att kunna marknadsföra kommunen som en attraktiv boendeort, är det viktigt att få kunskap om vilka faktorer som påverkar människors val av boendeort. Ett sätt att få kunskap är genom enkäter till alla som är nyinflyttade till kommunen, med frågor som:

- Varför valde du Mellerud som boendeort?
- Positivt och negativt med Mellerud?

Enkäter kan även rikta sig till personer som bott i kommunen en längre tid:

- Hur uppfattar du kommunen sedan du bott här 5 år?
- Mm.

Ett annat sätt att utveckla kommunen och dess attraktivitet kan vara att genomföra träffar med boende i olika områden för diskussioner om kärnvärden såsom boendemiljö, service, mm. Träffarna kan även vara öppna för externa aktörer på bostadsmarknaden.

Karta

(se bilaga 3)

Bilaga 1

Tabeller

Tabell 1, Befolkningsutveckling 1990 - 2009

	0-4 år	5-14 år	15-24 år	25-34 år	35-44 år	45-54 år	55-64 år	65-74 år	75-84 år	85-94 år	95+ år	Summa
1990	681	1236	1264	1150	1392	1211	1221	1265	835	241	16	10512
1991	695	1277	1240	1170	1369	1239	1215	1237	855	246	11	10554
1992	706	1283	1202	1174	1355	1273	1199	1205	860	246	16	10519
1993	741	1260	1185	1208	1345	1301	1170	1206	864	253	15	10548
1994	734	1303	1222	1211	1349	1308	1180	1212	819	273	12	10623
1995	683	1323	1192	1147	1324	1358	1138	1221	816	244	17	10463
1996	598	1321	1149	1175	1294	1387	1115	1218	810	249	16	10332
1997	550	1369	1116	1141	1232	1433	1107	1205	814	231	8	10206
1998	520	1379	1047	1098	1226	1433	1123	1170	816	243	10	10065
1999	474	1397	1047	1053	1233	1401	1162	1145	825	253	9	9999
2000	436	1381	1005	1014	1218	1402	1218	1127	847	244	10	9902
2001	435	1325	989	943	1237	1354	1274	1103	850	258	13	9781
2002	441	1293	1005	906	1236	1347	1335	1112	838	277	17	9807
2003	435	1277	1012	855	1282	1342	1353	1090	854	276	16	9792
2004	443	1202	1046	853	1246	1335	1372	1093	848	275	15	9728
2005	425	1106	1090	830	1202	1335	1406	1084	857	285	18	9638
2006	409	1054	1118	803	1206	1308	1439	1119	859	287	21	9623
2007	396	1010	1152	784	1188	1246	1488	1110	873	288	18	9553
2008	398	963	1171	753	1126	1246	1488	1121	872	288	16	9442
2009	391	914	1145	735	1066	1240	1453	1151	844	303	19	9261
Max/min	350-	483-	275-	476-	326-	222-	381+	181-	62+	72+	13+	1362-

Anm.: Max/min visar spännvidden mellan högsta och lägsta värde, +/- anger positiv eller negativ tendens. Källa: SCB

Tabell 2, Födelsenetto 1990 – 2009, antal

	Födda	Döda	Netto
1990	159	160	-1
1991	135	160	-25
1992	145	163	-18
1993	131	158	-27
1994	121	157	-36
1995	116	164	-48
1996	70	152	-82
1997	94	168	-74
1998	105	136	-31
1999	72	120	-48
2000	82	130	-48
2001	87	128	-41
2002	96	122	-26
2003	85	134	-49
2004	79	136	-57
2005	72	125	-53
2006	69	121	-52
2007	92	128	-36
2008	98	135	-37
2009	79	130	-51

Källa: SCB

Tabell 3, Befolkningsstruktur 1993 – 2008

i jämförelse med länet och riket, relativ andel

		0-4 år	5-14 år	15-24 år	25-64 år	65-84 år	85-w år
	Kommunen	6,5	11,8	12,0	47,3	20,0	2,4
1990	Regionen	6,6	11,4	13,6	50,7	16,0	1,7
	Riket	6,6	11,4	13,6	50,7	16,0	1,7
	Kommunen	6,9	12,3	11,5	47,5	19,1	2,7
1994	Regionen	7,0	12,0	12,4	51,0	15,5	2,1
	Riket	6,9	12,0	12,4	51,2	15,5	2,0
	Kommunen	4,7	14,0	10,5	48,5	19,7	2,6
1999	Regionen	5,3	13,2	11,6	52,6	15,0	2,3
	Riket	5,3	13,2	11,6	52,6	15,0	2,3
	Kommunen	4,6	12,4	10,8	49,4	20,0	3,0
2004	Regionen	5,4	12,2	12,2	53,0	14,8	2,4
	Riket	5,4	12,2	12,2	53,0	14,8	2,4
	Kommunen	4,2	9,9	12,4	48,5	21,5	3,5
2009	Regionen	5,9	10,7	13,3	52,0	15,4	2,7
	Riket	5,9	10,7	13,3	52,0	15,4	2,7

Källa: SCB

Tabell 4, Befolkningsutveckling inom kommunens tätorter 1990 - 2005

	1990	1995	2000	2005	2009
Bränna	212	237	245	228	229
Dals Rostock	910	891	855	885	782
Håverud	236	206	..	..	..
Mellerud	3990	4063	3832	3796	3721
Åsensbruk	762	648	570	530	508
Summa tätorter	6110	6045	5502	5439	5240
Landsbygd	4402	4418	4400	4199	3697
Totalt	10512	10463	9902	9638	9261

Anm.: .. anger att antalet understiger gränsen för tätort, dvs 200. Källa: SCB

Tabell 5, Inflyttning, invandring 1997-2008

Infl+inv	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
0-4	36	33	29	30	27	28	47	31	24	45	20	31	19
5-14	55	54	44	34	60	55	60	50	66	91	64	56	42
15-24	99	69	103	73	99	99	98	130	106	150	122	149	122
25-64	190	215	176	252	263	306	321	280	296	343	321	256	222
65-74	15	11	15	23	29	46	29	29	49	47	23	21	24
75-w	7	2	7	9	21	14	10	6	14	19	8	6	7
	402	384	374	421	499	548	565	526	555	695	558	519	436

Källa: SCB

Tabell 6, Utflyttning, utvandring 1997-2008

Utfli+utv	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
0-4	29	31	18	23	27	18	25	28	21	32	14	34	29
5-14	49	60	34	43	56	39	68	43	66	54	49	59	41
15-24	150	158	126	146	167	134	135	141	166	172	165	170	176
25-64	201	204	180	196	241	197	214	252	244	256	254	256	234
65-74	20	25	12	8	20	15	27	24	28	23	30	30	32
75-w	9	5	15	15	14	11	16	13	7	9	14	11	28
	458	483	385	431	525	414	485	501	532	546	526	560	540

Källa: SCB

Tabell 7, Flyttningsnetto (inflyttning – utflyttning) 1997-2008

Netto	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
0-4	7	2	11	7	0	10	22	3	3	13	6	-3	-10
5-14	6	-6	10	-9	4	16	-8	7	0	37	15	-3	1
15-24	-51	-89	-23	-73	-68	-35	-37	-11	-60	-22	-43	-21	-54
25-64	-11	11	-4	56	22	109	107	28	52	87	67	0	-12
65-74	-5	-14	3	15	9	31	2	5	21	24	-7	-9	-8
75-w	-2	-3	-8	-6	7	3	-6	-7	7	10	-6	-5	-21
	-56	-99	-11	-10	-26	134	80	25	23	149	32	-41	-104

Källa: SCB

Tabell 8, Pendling 2003 - 2008

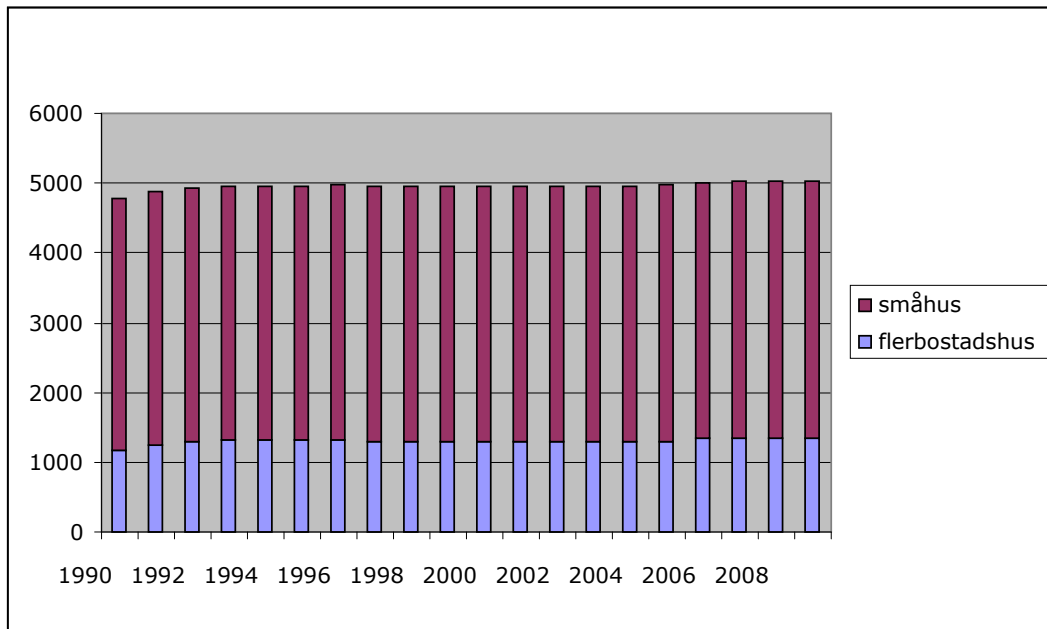
	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Inpendling	474	504	535	559	579	584
Utpendling	1163	1134	1089	1168	1199	1207

Källa: SCB

Bilaga 2

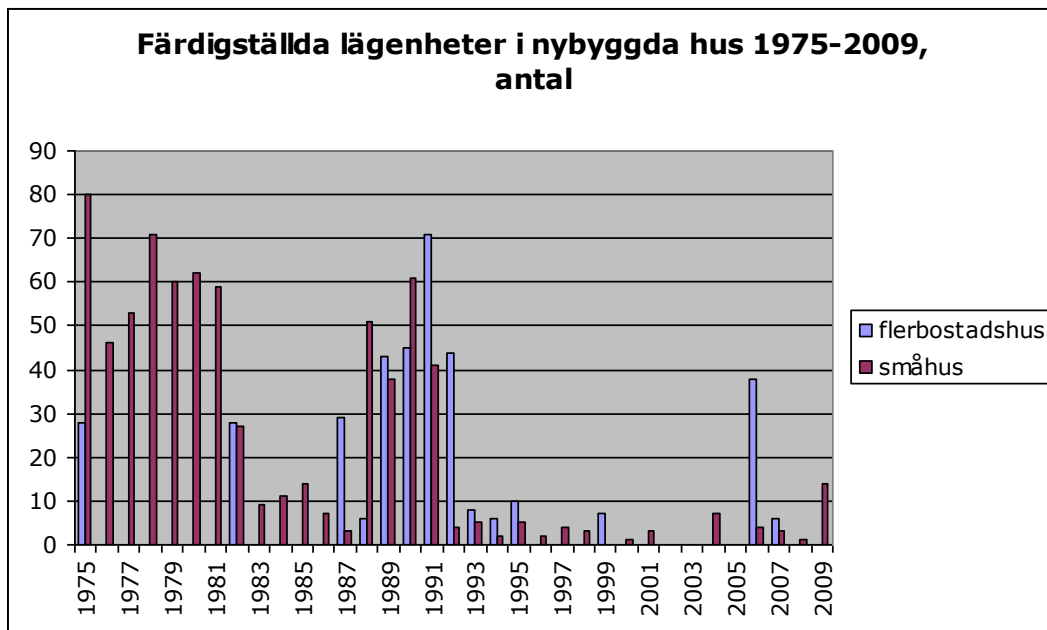
Figurer

Figur 1, Bostadsbeståndets sammansättning 1990-2009

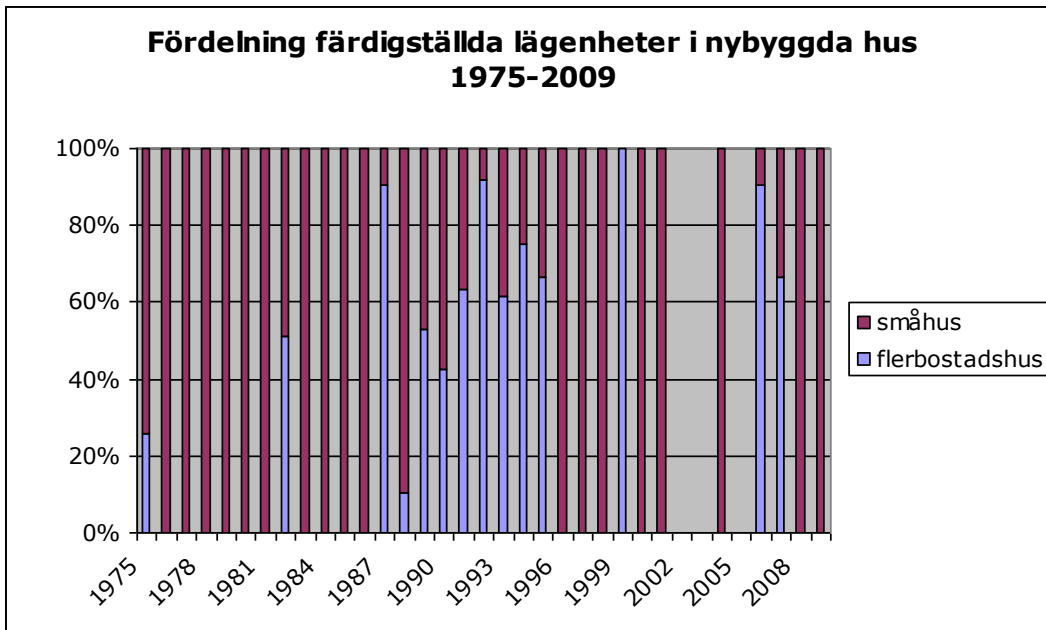
Källa: SCB

Figur 2, Färdigställda lägenheter i nybyggda hus 1975-2009

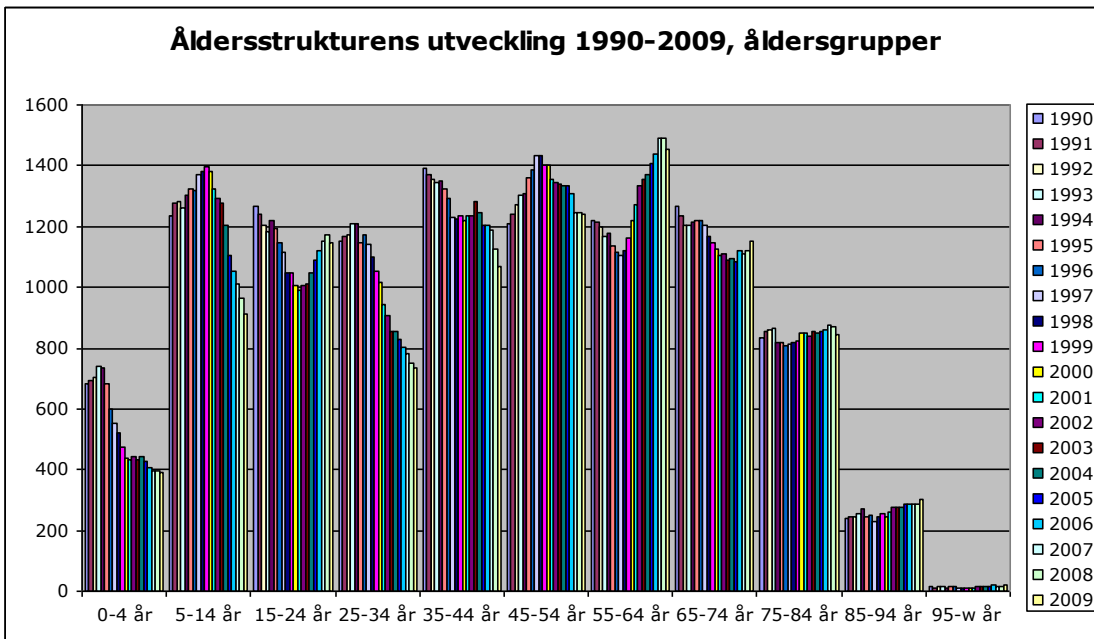
Källa: SCB

Figur 3, Fördelning färdigställda lägenheter i nybyggda hus 1975-2009

Källa: SCB

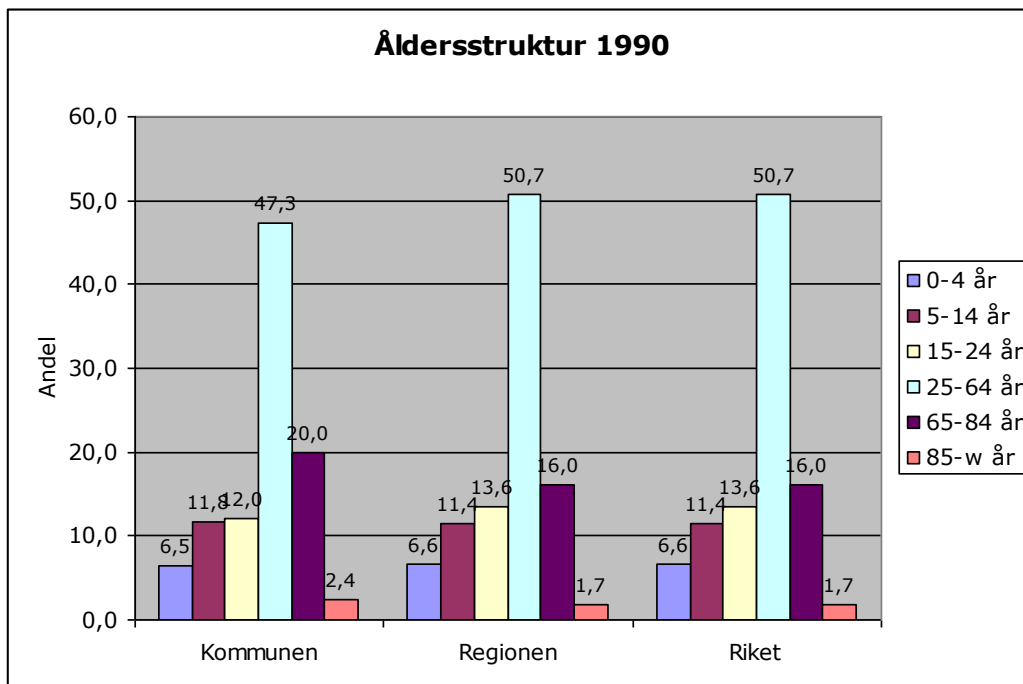
Figur 4, Åldersstrukturens utveckling 1990-2009

Källa: SCB

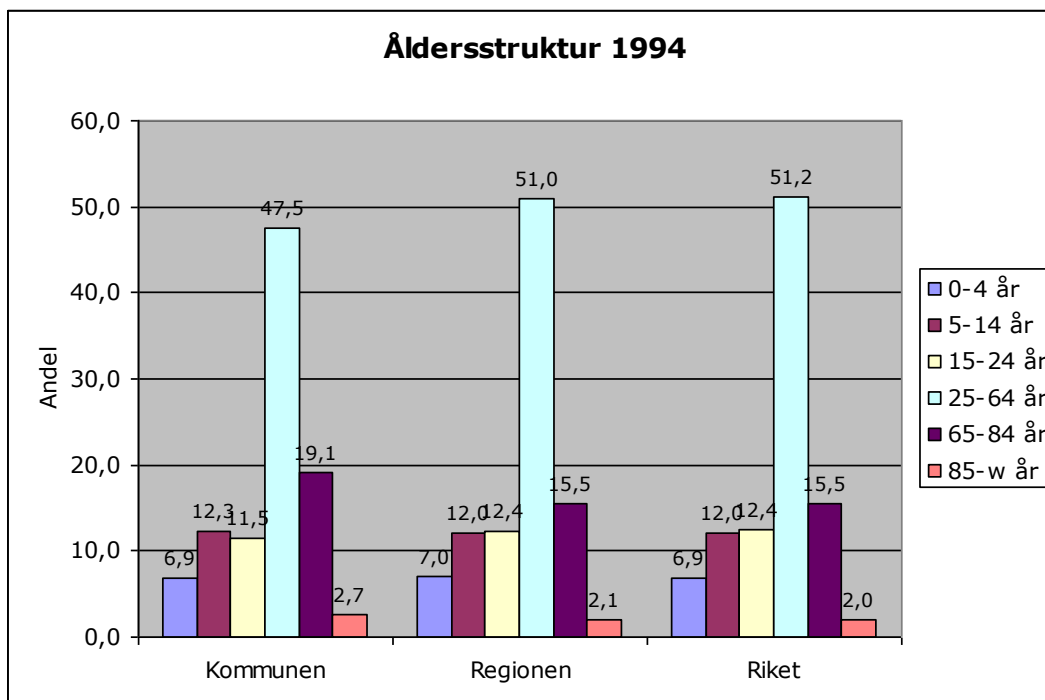

Figur 5, Åldersstruktur 1990

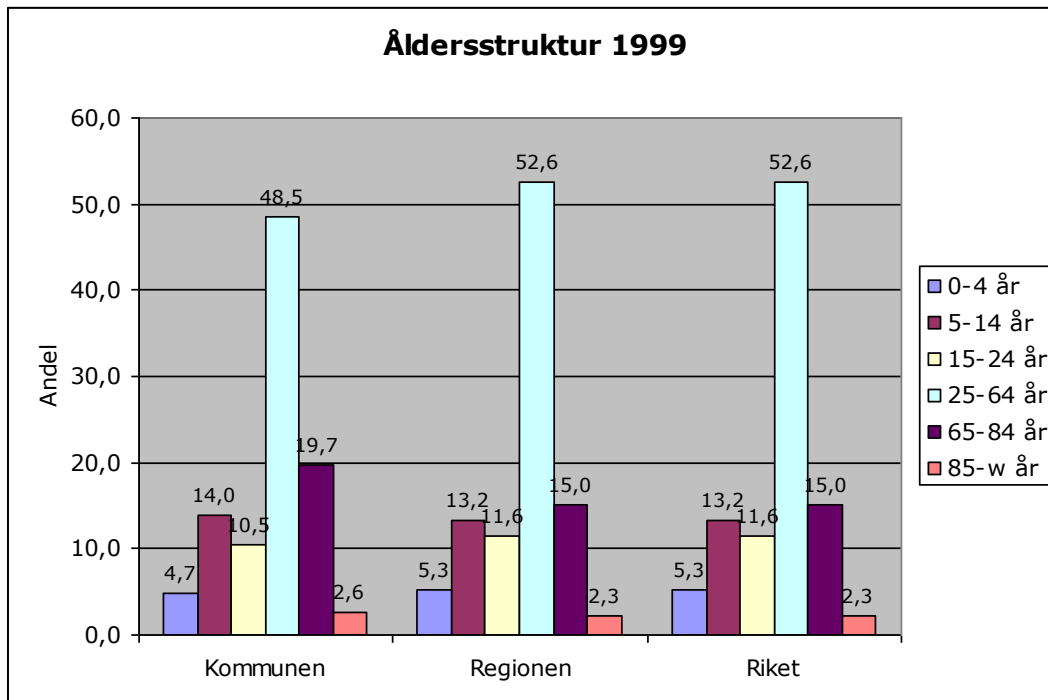
Källa: SCB

Figur 6, Åldersstruktur 1994

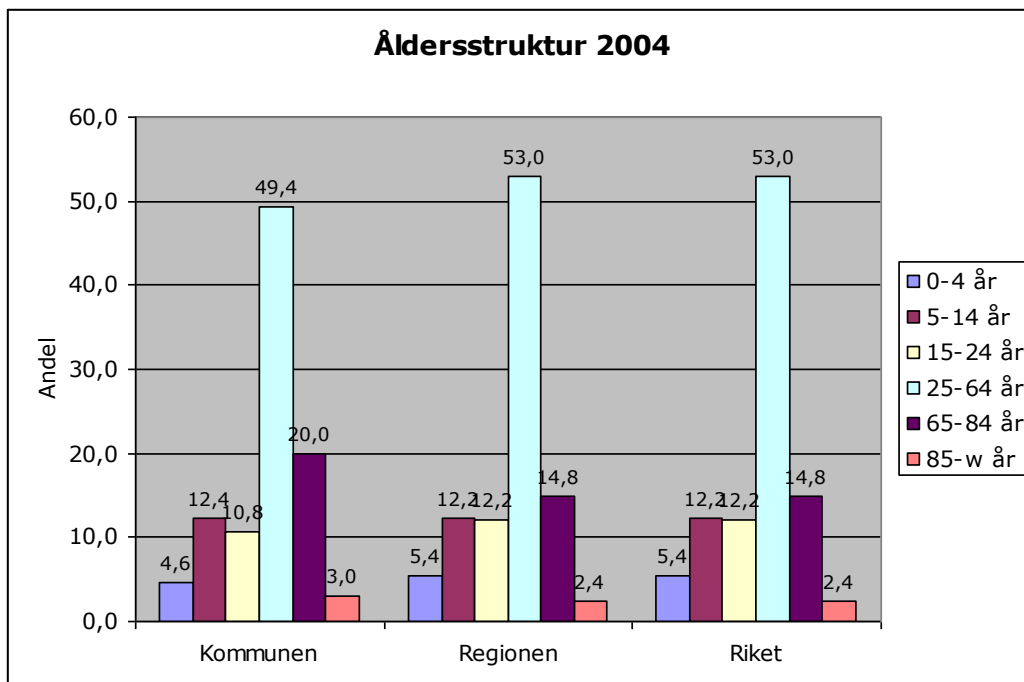
Källa: SCB

Figur 7, Åldersstruktur 1999

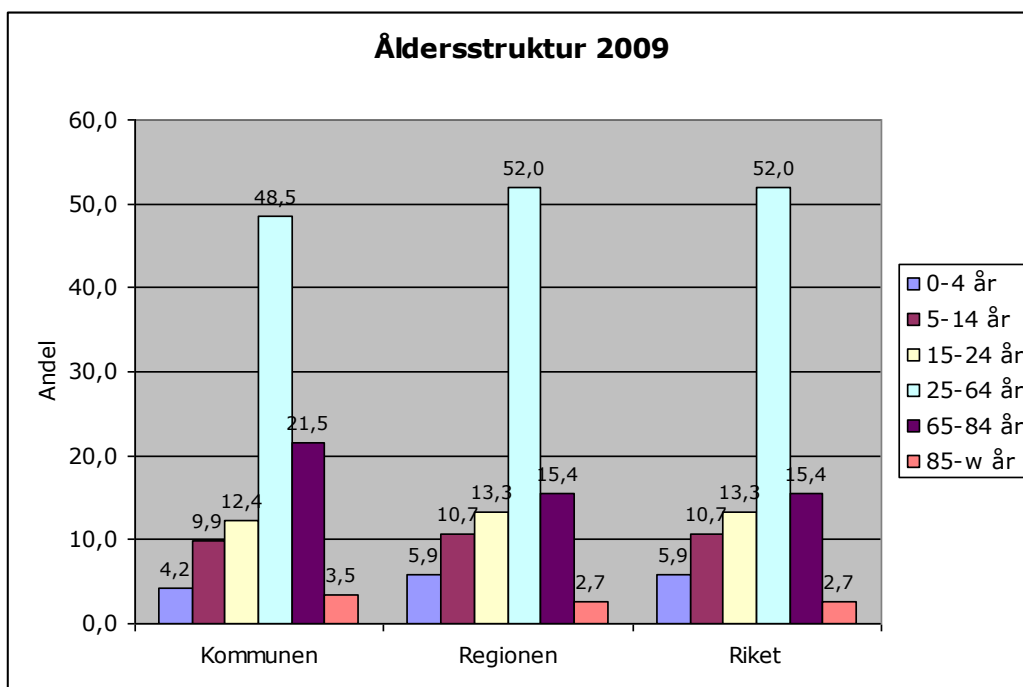
Källa: SCB

Figur 8, Åldersstruktur 2004

Källa: SCB

Figur 9, Åldersstruktur 2009

Källa: SCB

Bilaga 3

Karta - Bebyggelseutveckling enligt ÖP

